

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา (อายุ 3-6 ปี) เป็นรากฐานชีวิตของมนุษย์ และสิ่งนี้ยังฝังรากลึกมีอิทธิพลต่อชีวิตของคนเรา เป็นฐานรองรับการศึกษาทุกระดับ พลเมืองของประเทศที่ได้เรียนรู้ในระดับก่อนประถมศึกษา จะเป็นผู้มีความพร้อมและมีรากฐานด้านพัฒนาการตามวุฒิภาวะกว่าผู้ไม่มีโอกาส ดังนั้นการสร้างพลเมืองดีที่ต้องการต้องเริ่มจากรากฐานคือเด็กนั่นเอง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก : 3) ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับหลักการของ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ (2538 : 1) ที่เห็นว่าการจัดการศึกษาของรัฐ ในระดับก่อนประถมศึกษาเป็นระยะสำคัญที่สุด เพราะเด็กในวัยนี้ จะมีการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา สังคมและบุคลิกภาพ ประสบการณ์ที่เด็กได้รับในช่วงวัยนี้มีอิทธิพลมากต่อการเสริมสร้างฐานความพร้อมในการพัฒนาขั้นต่อไป เด็กวัยนี้สามารถที่จะเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วแม่นยำ หากเราไม่ได้สอนหรือไม่จัดประสบการณ์ที่ถูกต้องให้ ในอนาคตจะเกิดปัญหาเสียเวลาในการแก้ไข

โดยเหตุที่เห็นความสำคัญของการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาดังกล่าว ศูนย์ปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการร่างกรอบแนวคิดการปฏิบัติงาน กำหนดแผนงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา จัดทำนโยบาย กฎหมาย การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการจัดบริการการศึกษาอย่างเหมาะสมทั่วถึงและมีคุณภาพ พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุมทั่วถึง จัดทำเกณฑ์มาตรฐาน สถานพัฒนาเด็ก ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสนับสนุนให้มีการวิจัย และพัฒนาส่งเสริมองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก ในระดับก่อนประถมศึกษาในทุกเรื่อง (นิภา แยมวจี. 2545 : 4) ในด้านนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี รัฐบาลยังคงให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กก่อนประถมศึกษา (0-5 ปี) เพราะการพัฒนาเด็กในวัยนี้เป็นช่วงเวลาสำคัญมาก สำหรับการพัฒนาการทางด้านสมองของบุคคล การที่รัฐกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี โดยไม่ครอบคลุมการศึกษาของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา เนื่องจากการศึกษาระดับนี้ควรเป็นการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อม โดยจัดการส่งเสริมให้ชุมชนหรือสถาบัน ตลอดทั้งองค์กรในท้องถิ่น และ

ที่สำคัญอย่างยิ่งคือสถาบันครอบครัว มีส่วนร่วมในการจัดการการศึกษาในระดับนี้ควบคู่ไปด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 74)

การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษามุ่งพัฒนาเด็กทุกด้าน หมายความว่า เด็กได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เด็กแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน การจัดกิจกรรมควรจะมีหลากหลาย มีความยากง่ายต่างระดับกัน ประสบการณ์ที่จัดควรอยู่ในรูปกิจกรรมที่บูรณาการ มีการจัดกิจกรรมอย่างสมดุลและปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ก : 12)

โรงเรียนมีความสำคัญในการช่วยส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านต่างๆ และช่วยพัฒนาศักยภาพด้านความคิดให้เจริญงอกงามอย่างเต็มที่ การจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการความสามารถทางสติปัญญาอย่างเหมาะสม จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่งทั้งนี้เพราะการจัดประสบการณ์ มีเป้าหมายเพื่อช่วยกระตุ้นให้เด็กได้พัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคม และสติปัญญา เด็กมีโอกาสได้ประสบการณ์ ได้ทดลองใช้วิธีการสื่อความหมายหลายทางที่สุดที่จะเป็นได้ โรงเรียนต้องสนับสนุนการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็ก แสวงหารูปแบบของตนเอง ในการสื่อความหมาย การเจรจาติดต่อกับโลกภายนอก ให้รู้จักแปลความหมาย ในความรู้สึกนึกคิดของตนสู่ผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ประมวญ ดิคนินสัน. 2540 : 16)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ได้มีนโยบายที่จะให้ทุกโรงเรียนจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาอย่างมีคุณภาพ และได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน โดยให้โรงเรียนใช้เวลาในการบริหารงานดังนี้ งานวิชาการร้อยละ 40 งานกิจการนักเรียนร้อยละ 20 งานบุคลากรร้อยละ 20 งานธุรการการเงินร้อยละ 10 งานอาคารสถานที่ร้อยละ 5 งานความสัมพันธ์กับชุมชนร้อยละ 5 (สนั่น มีสัตย์ธรรม. 2537 : 238) จะเห็นได้ว่างานวิชาการมีความสำคัญและใช้เวลาในการบริหารมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ ปรียาพร วงศ์อนุตโรจน์ (2535 : 21) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ ถือเป็นหัวใจการบริหารสถานศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษา คุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา จึงอยู่ที่งานด้านวิชาการซึ่งจะประกอบด้วยงานด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดสิ่งส่งเสริมงานด้านวิชาการ งานด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งขั้นตอนการดำเนินงานด้านวิชาการ จะมีขั้นการวางแผนด้านวิชาการ ขั้นการจัดและดำเนินการ ขั้นส่งเสริมและติดตามผลด้านวิชาการ หลักการบริหาร

งานด้านวิชาการ คือหลักแห่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การบริหารงานด้านวิชาการภายในโรงเรียนเป็นงานให้ความรู้แก่นักเรียนคือ การสอน หรือการจัดกิจกรรมใดๆ ที่มุ่งให้การเรียนการสอนบรรลุผลดีแก่นักเรียน ดังนั้นงานวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญที่สุดของครูทุกคน กล่าวคือ เป็นหน้าที่หลักที่ครูทุกคนต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และรายละเอียดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2539 ก : 22)

สำหรับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี เป็นการจัดในลักษณะการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษาทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 : 31) ซึ่งมีความสอดคล้องกับความเห็นของ นิตยา สุวรรณศรี (2540 : 12) กล่าวไว้ว่า การศึกษาก่อนวัยเรียนจัดเป็นการศึกษาระดับหนึ่ง ที่ผู้จัดตลอดจนผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอน หรือผู้ดูแลเด็กเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างมาก ในการจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อเตรียมความพร้อม นำเด็กไปสู่การพัฒนาทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญา

การสำรวจข้อมูลการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า การศึกษาระดับนี้ยังคงมีปัญหาอยู่หลายประการ เช่น การมีรูปแบบการสอนที่แตกต่างกัน บางโรงเรียนครูผู้สอนปรับแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดและหลักการของตนเอง ปัญหาด้านการจัดชั้นเรียนยังคงจัดได้ไม่เหมาะสม กล่าวคือ สภาพห้องเรียนแออัด ไม่เอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก การจัดเด็กนักเรียนเข้าชั้น มีสัดส่วนจำนวนเด็กต่อครูไม่เหมาะสม เพราะรับนักเรียนตั้งแต่ 35 - 60 คน ขาดครูที่มีความพร้อม และสนใจที่จะสอนเด็กระดับนี้ การสอนของครูผู้สอนจึงมุ่งเน้นให้เด็กอ่านออก เขียนได้ และทำเลขเท่านั้น สภาพดังกล่าวจึงไม่เอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 ง : 3)

จากรายงานการนิเทศของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา พบว่า ครูผู้สอนไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน และไม่ใช้สื่อประกอบการสอน กล่าวคือ การจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กยังไม่ได้จัดในลักษณะของการพัฒนาความสามารถ และส่งเสริมความสามารถในการคิดให้เด็กเท่าที่ควร การจัดประสบการณ์ยังเน้นการสอนเนื้อหาวิชามากกว่ากระบวนการ จึงไม่สนองต่อธรรมชาติของเด็ก (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. 2536 : 33)

สอดคล้องกับการประเมินมาตรฐานโรงเรียน ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่พบว่า เด็กระดับก่อนประถมศึกษามีคุณภาพ ระดับ 0 ในเรื่องหลักสูตรมากที่สุด รองลงมา คือ ความสามารถทางคณิตศาสตร์ ลำดับที่สามคือ ความซื่อตรงต่อหน้าที่และความถูกต้อง (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. 2543 : 4) แสดงให้เห็นว่า ประสิทธิภาพ การจัดประสบการณ์ของครูผู้สอน และผลการประเมินพัฒนาการเด็ก ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับไม่ดีเท่าที่ควร

สำหรับปัจจัยที่ส่งผลถึงการบริหารงานวิชาการมีมากมาย ขนาดของโรงเรียนเป็น ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง และมีผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด เทศบาลที่มีขนาดต่างกัน มีความเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน (วรรณิ แก้วเจียมวงศ์. 2538 : บทคัดย่อ) ปัจจัยเกี่ยวกับวุฒิทางการศึกษามีผลการวิจัย พบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัด สมุทรปราการ จำแนกตามวุฒิการศึกษามีความต้องการพัฒนางานด้านวิชาการ แตกต่างกัน (วรรณารถ เพ็ชรไกร. 2536 :บทคัดย่อ) ปัจจัยเกี่ยวกับประสบการณ์ในการสอนระดับก่อน ประถมศึกษา พบว่า ครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนระดับก่อน ประถมศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานวิชาการแตกต่างกัน (ศิริธงชัย นิลวงศ์. 2536 : บทคัดย่อ)

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของครู ผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาว่า มีปัญหาการบริหารงานวิชาการอะไรบ้าง และเปรียบเทียบ ว่าครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนที่มี วุฒิทางการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีกับวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษาต่างกัน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถม ศึกษาแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร โดยศึกษาปัญหาของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยในครั้งนี้ จะได้ข้อมูลไปใช้ประโยชน์ สำหรับการวางแผน การกำหนดแนวทาง สำหรับการปรับปรุงและ พัฒนางานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารงานวิชาการในระดับ ก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้งโดยรวมและแยกเป็นรายภารกิจ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

สมมุติฐานการวิจัย

ครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ วุฒิ ต่ำกว่าปริญญาตรีกับวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป ประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ต่างกัน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดจากขนาดโรงเรียน วุฒิการศึกษา ของครูผู้สอน ประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งส่งผลต่อภารกิจการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2536 ค : 4) ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตัวแปรอิสระ

1. ขนาดโรงเรียน
2. วุฒิการศึกษาของครูผู้สอน
3. ประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษา

1. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. การจัดประสบการณ์
3. วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
4. การประเมินพัฒนาการเด็ก
5. ห้องสมุดของเล่น
6. การนิเทศภายใน
7. การประชุมอบรมทางวิชาการ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่จัดการเรียนการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา โดยมีประชากร และตัวแปรที่จะศึกษาดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ 560 โรงเรียน จำนวนครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ทั้งหมด 1,011 คน (เจสดา ขวัญสกุล. 2544 : 1)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประชากรที่เป็นครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งได้จากการสุ่มโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 ก : 44 - 45) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยใช้ตาราง เครจซี่ (Krejcie) และ มอร์แกน (Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 ก : 40) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 278 คน

2. ตัวแปรในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระได้แก่

2.1.1 ขนาดของโรงเรียน แบ่งตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นดังนี้

- 1) โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียน 120 คนลงมา
- 2) โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียน 121 - 300 คน
- 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คน ขึ้นไป

2.1.2 วุฒิต่างการศึกษาของครูผู้สอนแบ่งเป็นดังนี้

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
- 2) ปริญญาตรีขึ้นไป

2.1.3 ประสบการณ์การสอนระดับก่อนประถมศึกษาแบ่งเป็นดังนี้

- 1) ต่ำกว่า 1 ปี

- 2) 1 - 5 ปี
- 3) 6 - 10 ปี
- 4) 11 ปีขึ้นไป

2.2 ตัวแปรตามได้แก่

ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ขนาดโรงเรียน หมายถึง ขนาดของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แบ่งเป็น 3 ขนาดดังนี้
 - 1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 120 คนลงมา
 - 1.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนระหว่าง 121-300 คน
 - 1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป
2. วุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอน หมายถึง การศึกษาสูงสุดของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา โดยแบ่งเป็นวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีกับวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป
3. ประสบการณ์การสอนระดับก่อนประถมศึกษา หมายถึง เวลาที่ครูผู้สอนเริ่มสอนระดับก่อนประถมศึกษาต่อเนื่องกันถึงปัจจุบัน โดยแบ่งเป็นช่วงประสบการณ์การสอน 4 ช่วง คือ (ต่ำกว่า 1 ปี) (1 - 5 ปี) (6 - 10 ปี) และ (11 ปีขึ้นไป)
4. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกชนิดของโรงเรียน ตามภารกิจการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา แบ่งเป็นดังนี้
 - 4.1 หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
 - 4.2 การจัดประสบการณ์
 - 4.3 วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
 - 4.4 การประเมินพัฒนาการเด็ก
 - 4.5 ห้องสมุดของเล่น
 - 4.6 การนิเทศภายใน
 - 4.7 การประชุมอบรมทางวิชาการ
5. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การให้การศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน และหมายถึงกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน การนำแนวการจัดประสบการณ์ และแผนการจัด

ประสบการณ์ไปใช้ การจัดเก็บเอกสารอย่างเป็นระบบสะดวกต่อการนำมาใช้ การส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนและผู้รับผิดชอบ การเบิกเอกสารคู่มือ การจัดแหล่งความรู้ หรือผู้ให้คำแนะนำ การให้ความสำคัญกับการจัดประสบการณ์ และการพัฒนาความรู้ในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน การกำหนดแผนการปฏิบัติงานในระดับก่อนประถมศึกษา การจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียน การจัดประสบการณ์โดยยึดหลักการเตรียมความพร้อม

6. การจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมให้มีความสอดคล้องกัน ของแนวการจัดประสบการณ์ และแผนการจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรมตามตารางกิจกรรมประจำวัน การเตรียมสื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอน การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน การจัดห้องเรียน การจัดสนามเด็กเล่น การส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้ได้ครบทุกด้าน การพัฒนาทักษะและความชำนาญในการจัดกิจกรรม การได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียน การนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานจากผู้บริหารโรงเรียน การได้รับความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ การได้รับความร่วมมือในการเตรียมกิจกรรมให้กับเด็ก ระหว่างครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกัน

7. วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การจัดหาจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับหลักสูตร การจัดให้มีสื่อการเรียนการสอน การจัดงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา การจัดผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดเก็บรักษาหรือซ่อมแซม การเบิกจ่าย การอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการผลิตสื่อใหม่ๆ การผลิตสื่อการเรียนการสอน

8. การประเมินพัฒนาการเด็ก หมายถึง การตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงในด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคมและสติปัญญาของเด็ก การมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประเมินพัฒนาการเด็ก การจัดหาเครื่องมือสำหรับประเมินพัฒนาการของเด็ก การประเมินพัฒนาการเด็กอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การกำหนดขั้นตอน วิธีการประเมิน การบันทึกพัฒนาการเด็ก การนำเอาผลการประเมินพัฒนาการเด็กมาใช้ปรับปรุงคุณภาพของผู้เรียน

9. ห้องสมุดของเล่น หมายถึง แหล่งรวมวิทยาการสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ประกอบด้วยหนังสือของเล่นนานาชนิดรวมถึง การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อใช้สำหรับจัดห้องสมุดของเล่น การเลือกบริเวณที่ใช้จัดห้องสมุดของเล่น การเลือกหนังสือและของเล่นไว้ในห้องสมุดของเล่น การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดห้องสมุดของเล่น การได้รับงบประมาณสนับสนุนในการจัดห้องสมุดของเล่น

10. การนิเทศภายใน หมายถึง การเสนอแนะ การช่วยเหลือ การสนับสนุนส่งเสริม เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ โดยมีการวางแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การร่วมมือกันระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอนในการช่วยเหลือเด็ก การได้รับข่าวสารหรือการเผยแพร่ความรู้จากผู้บริหาร การได้รับการช่วยเหลือจากผู้บริหารเมื่อประสบปัญหา การนิเทศตามแผนการนิเทศภายในที่กำหนดไว้ การได้รับประสบการณ์และมีความเข้าใจการนิเทศภายใน

11. การประชุมอบรมทางวิชาการ หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน กระตุ้นให้ครูผู้สอนได้ปรับปรุงและพัฒนาการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยการจัดการประชุมอบรมที่ตรงกับปัญหาและความต้องการ การเข้ารับการประชุมอบรมอย่างต่อเนื่อง การจัดงบประมาณสนับสนุนในการประชุมอบรม การใช้วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรม

12. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ข้อบกพร่องที่จะต้องพิจารณาแก้ไขในการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ประกอบด้วย หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดประสบการณ์ วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน การประเมินพัฒนาการเด็ก ห้องสมุดของเล่น การนิเทศภายใน การประชุมอบรมทางวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

13. เด็กก่อนประถมศึกษา หมายถึง เด็กนักเรียนชาย-หญิง อายุ 3-6 ปี ที่ได้รับการเตรียมความพร้อม ก่อนที่จะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

14. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2544

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลของการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ สำหรับผู้บริหารโรงเรียนศึกษานิเทศก์ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา